

مروری بر نقوش و دوخت درویش دوزی

رباب محمدی^{۱*}، سمیه صائب نیا^۲

- 1- دانشجوی کاردانی رشته طراحی لباس، مرکز علمی کاربردی فرهنگ و هنر ناحیه 2، اردبیل، ایران
- 2- مدرس دانشگاه، مرکز علمی کاربردی فرهنگ و هنر ناحیه 2، اردبیل، ایران

چکیده

هنرهای سنتی جریانی زنده در طول تاریخ هستند که سرچشمه آنها در دل تاریخ قرار دارد ولی به امروز رسیده اند. از این جهت هنر سنتی برخلاف آنچه اکثر ما فکر می‌کنیم هنری کهنه نیست، هنری مربوط به گذشته و از دور خارج شده نیست، بلکه رودخانه‌ای است زنده و پویا که جریان مداوم آن، گذشته، تاریخ، فرهنگ، هویت، معنا، معنویت و زیبایی را با خود به امروز آورده است. درویش دوزی یا تفرش دوزی، هنری ظریف و زیبا، و یکی از انواع رودوزی‌های دیگر ایرانی است، که در گذشته تولیدکننده عمده و اصلی آن مردم تفرش بوده اند؛ و به همین دلیل به آن تفرش دوزی گویند. به عبارتی میتوان گفت شهرستان تفرش زادگاه این هنر چشم نواز است. این هنر تا جایی شهرت ملی پیدا کرده است، که در کتاب‌های درسی کشور نیز آمده است. این پژوهش به روش کتابخانه‌ای به مروری بر طراحی لباس هوشمند با رویکرد ارتباطات می‌پردازد.

کلمات کلیدی: نقوش، دوخت، درویش دوزی، تزئین لباس

1- مقدمه

قدمت رودوزی به ابداع ریسندگی و بافندگی نسبت داده شده است و این تحقیق مبتنی بر این فرضیات است که نقوش در هنر تفرشی‌دوزی برگرفته از اعتقادات و سلیقه مذهبی و فرهنگ مردم منطقه بوده و با هدف ایجاد بازار فروش، عرضه محصولات و کاربرد آن مطابق با نیازهای مدرن گرفته شده است و همچنین احیای هنر و افزایش اشتغال با رویکرد بومی از اهداف کلی این تحقیق است هدف اصلی این تحقیق تعیین رابطه قابلیت‌های هنر سوزندوزی شهرستان تفرش¹ با طراحی لباس اجتماع زنان. درویش‌دوزی یا تفرشی‌دوزی یکی دیگر از رودوزی‌های ایران است. بدین دلیل نامگذاری شده است که در شهر تفرش (استان مرکزی) این نوع دوخت رایج بود. این هنر زیبا و ظریف در اوایل سلسله‌ی پهلوی در تفرش، محل اقامت ظهیرالدوله - داماد ناصرالدین شاه - به اوج خود رسید. چرا که او یکی از درویش‌ها به نام آن زمان

¹ Embroidery